

पृथे राजकुले जन्म रूपञ्चापि तवाहुतं । तेन तेनासि सम्पन्ना समुपेता च भाविनी ।

सा त्वं दर्पं परित्यज्य दम्भं मानञ्च भाविनि । आराध्य वरदं विप्रं श्रेयसा योक्ष्यसे पृथे ।

एवं प्राप्स्यसि कल्याणि कल्याणमनघे ध्रुवं । कोपिते च द्विजश्रेष्ठे कृत्स्नं दह्येत मे कुलं ।

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि कुण्डलाहरणपर्वणि पृथोपदेशे द्व्यधिकविंशतोऽध्यायः ॥ ३०२ ॥

॥ कुन्त्युवाच ॥ ब्राह्मणं यन्त्रिता राजन्पुण्यास्यामि पूजया । यथाप्रतिज्ञं राजेन्द्र न च मिथ्या ब्रवीम्यहं ।

एष चैव स्वभावो मे पूजयेयं द्विजानिति । तव चैव प्रियङ्गाय्यं श्रेयस्य परमं मम ।

यद्येवैष्यति सायाह्ने यदि प्रातरथो निशि । यद्यर्द्धरात्रे भगवान्न मे कोपं करिष्यति ।

लाभो ममैष राजेन्द्र यद्वै पूजयतो द्विजान् । आदेशे तव तिष्ठन्ती हितं कुर्यान्नरोत्तम ।

विश्रब्धो भव राजेन्द्र न व्यलीकं द्विजोत्तमः । वसन् प्राप्स्यति ते गेहे सत्यमेतद्वीमि ते ।

यत्प्रियञ्च द्विजस्यास्य हितञ्चैव तवानघ । यतिष्यामि तथा राजन् व्येतु ते मानसो ज्वरः ।

ब्राह्मणा हि महाभागाः पूजिताः पृथिवीपते । तारणाय समर्थाः स्युर्विपरीते बधाय च ।

साऽहमेतद्विजानन्ती तोषयिष्ये द्विजोत्तमं । न मत्कृते व्यथां राजन् प्राप्स्यसि द्विजसत्तमात् ।

अपराधेऽपि राजेन्द्र राज्ञामश्रेयसे द्विजाः । भवन्ति च्यवनो यदत् सुकन्यायाः कृते पुरा ।

नियमेन परेणाहमुपस्थास्ये द्विजोत्तमं । यथा त्वया नरेन्द्रेण भाषितं ब्राह्मणं प्रति ।

एवं ब्रुवन्तीं बह्वृशः परित्यज्य समर्थ्य च । इति चेति च कर्त्तव्यं राजा सर्वमथादिशत् ।

॥ राजोवाच ॥ एवमेतत्त्वया भद्रे कर्त्तव्यमविशङ्कया । मद्भित्तार्थं तथात्मात्थं कुलार्थञ्चाप्यनिन्दिते ।

एवमुक्त्वा तु तां कन्यां कुन्तिभोजो महायशः । पृथां परिददौ तस्मै द्विजाय द्विजवत्सलः ।

इयं ब्रह्मन् मम सुता बाला सुखविर्वर्द्धिता । अपराध्येत यत् किञ्चिन्न कार्यं हृदि तत्त्वया ।

द्विजातयो महाभागा वृद्धबालतपस्विषु । भवन्त्यक्रोधनाः प्रायो ह्यपराधेषु नित्यदा ।

सुमहत्पराधेऽपि क्षान्तिः कार्य्या द्विजातिभिः । यथाशक्ति यथोत्साहं पूजा ग्राह्या द्विजोत्तम ।

तथेति ब्राह्मणेनेकते स राजा प्रीतमानसः । हंसचन्द्राण्डसङ्काशं गृहमस्मै न्यवेदयत् ।

तत्राग्निशरणे कृत्प्रमासनं तस्य भानुमत । आहारादि च सर्वं तत् तथैव प्रत्यवेदयत् ।

निक्षिप्य राजपुत्री तु तद्ग्रीं मानं तथैव च । आतस्थे परमं यत्नं ब्राह्मणस्याभिराधने ।

तत्र सा ब्राह्मणं गत्वा पृथा शौचपरा सती । विधिवत् परिचाराहं देववत् पर्यतोषयत् ।

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि कुण्डलाहरणपर्वणि पृथाद्विजपरिचर्यायां द्व्यधिकविंशतोऽध्यायः ॥ ३०३ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ सा तु कन्या महाराज ब्राह्मणं संशितव्रतं । तोषयामास शुद्धेन मनसा संशितव्रता ।

प्रातरेष्याम्यथेत्युक्त्वा कदाचिद्विजसत्तमः । तत आयाति राजेन्द्र सायं रात्रावथो पुनः ।

तच्च सर्वासु वेलासु भोक्ष्यभोज्यप्रतिश्रयैः । पूजयामास सा कन्या वर्द्धमाणैस्तु सर्वदा ।

अन्नादिसमुदाचारः शय्यासनकृतस्तथा । दिवसे दिवसे तस्य वर्द्धते नतु हीयते ।

निर्भर्त्सनापवादैश्च तथैवाप्रियया गिरा । ब्राह्मणस्य पृथा राजन्नचकाराप्रियन्तदा ।